

חילול ה' נורא ואיום

כך זעק מרן רשכבה"ג הגרא"מ זצוק"ל

בכנס חיזוק שנערך בהשתתפות אלפי אברכים.

"נוצר היום מצב שאצל הערבים להבדיל, הולכים יותר בצניעות מאשר אצל אחינו בני ישראל, והרי זה חילול ה' נורא, שהעם הנבחר ירוד ומחולל כבודו בין הגויים. חוסר הצניעות בפרהסיא וברשות הרבים, גורר בעקבותיו חילול ה' נורא ואיום, מלבד עצם חומר עניין חוסר הצניעות כשלעצמו" (אורחות הבית - קנ"ב).

הלנו אתם אם לצרינו?

מזה תקופה ארוכה מתפרסמת קריאתם וזעקתם של גדולי ומנהיגי הדור בדבר הפירצה הנוראה של קיצור הבגדים, ולא זו בלבד שטרם נראה לעין שינוי מהותי בתיקון הדבר, אלא כפי הנראה מוסיפים העם לקצר עוד ועוד וזעקת קדושת המחנה עולה עד לשמים.

לאחר בירור מעמיק בתוך מחנה היראים דהיינו בוגרות ותלמידות בית יעקב, רואים ששורש הבעיה נעוצה בכך שכמה וכמה מראשי ומנהלי הסמינרים מנהלים כבר למעלה מעשר שנים מלחמת חורמה בבנות המגיעות לסמינר כשהם לבושות בחצאיות ארוכות המכסות את כל אורך הרגל ולעומת זאת באלו המגיעות קצר מידי, לעיתים רבות מעלימים עין) כאשר הוראה שכזו לא יצאה מפיו של שום גדול בישראל!!!

ומשרישים בבנות את חומרת "העוון הנורא" כביכול שיש בשמלות אלו, ומכאן סלולה להן הדרך "להחמיר ולהדר" ולקצר כמה שיותר, ואולם

אילו רק זאת היתה צרתנו יתכן שהיינו מחרשיים, אלא

שבנוסף להוראה תמוהה זו, מצווה נוספת מצאו

להם מנהיגי עולם הסמינרים, והיא גרביים

בצבע הדומה לגוון הרגל, ולמרות שיש מהם

כאלו היודעים לומר בחצי פה שאסור ללכת

בגרביים בצבע הרגל, מ"מ רואות הבנות

שבגרביים השחורות נלחמים כאילו היה

זה יותר מג' עבירות חמורות גם יחד,

ולעומת זאת בגרביים השקופות או

הדומות לגוון הרגל כמעט ולא עושים

מאומה, וכפי המצב ברחובותינו נראה

שעוד מעודדים את זה ה'.

ועל אף כי ישנן אי אלו הטוענים

כביכול שהמלחמה נגד החצאיות

הארוכות הינה בהוראת גדולי ישראל

(ועל אף כי אין שום פסק, מכתב, כרוז

או התבטאות שלהם על הדבר) מ"מ דברי הטוענים

כך אינם נכונים ואדרבא גדולי ישראל מדגישים פעם אחר

פעם שכל המאריכה הרי זו משובחת.

אוי לנו שכך עלתה בימינו ואין לאל ידינו לערער אחר מנהיגותם

השרירותית והתמוהה.

ולכן ראינו לנכון ללקט למקום אחד את דבריהם של גדולים

וצדיקים מדורות האחרונים האומרים שאדרבא דרך הצניעות

האמיתית היא ללכת דוקא בשמלות ארוכות המכסות את כל

אורך הרגל, ומי הוא זה ואיזה הוא אשר יחלוק על דבריהם.

מלבד זאת הוספנו עוד כמה ציטוטים בחומרת העוון של גרביים

הדומות לגוון עור הגוף, ויהי רצון שיהיו הדברים לתועלת לכל

מבקשי הצניעות באמת.

ובמהרה יתבטלו כל הדעות המקולקלות מן העולם ונזכה להשראת

שכינה ולבניין בית המקדש במהרה בימינו אמן.

הבהרה

הנה אע"פ שמדורי דורות בזמנים המתוקנים הלכו הנשים בשמלה ארוכה המכסה את כל אורך הרגל, מ"מ הקפידו לגרוב גרביים תחת המלבוש העליון שמא יתגלה מעט מהטעון כסווי. מאחר ומטרת הגרביים היתה לתוספת צניעות כמובא (בצדו השני של העלון) בדברי בעל התניא, הקפידו מעולם בישראל שלא ללכת בגרביים בצבע הרגל, והבאנו כאן מעט מקורות לדבר זה, אך אין בזה משום גושפנקא חלילה להליכה בחצאית שאינה מכסה את כל אורך הרגל ואפילו במקרה שהרגל מכוסה בגרביים אטומות שאינן בצבע העור.

דעת תורה ופסק הלכה

RABBI MOSHE SHOUL KLEIN
Dayan in Beth Din of Hagon Harav Wozner Shelita
and Rabbi of "Or Hachayim" area Bnei Brak

משה שאול קליין
דומ"ץ בכ"ד"צ דפרן הנ"ש ואנר שליט"א
ורב שכונת "אור החיים" בני ברק

בס"ד, ניסן תשע"ב

כאבנו מאד לשמוע אודות המכשלה הנוראה בלבושת גרביים שקופות או בצבע הרגל, אשר נתפשטה בקרב שלומי אמוני ישראל, עד כי צדו צעדינו מלכת ברחובותינו, והדבר גובל באיסורי תורה והחטאת הרבים וסילוק שכינה ממחנותינו, ר"ל.

על כן מחובתנו להודיע על פי דין תורה גרביים הנ"ל אסורות בלבושה: כמ"כ לאחרונה היצרנים טווים הגרביים מחוטים דקים יותר, ולכן כבר אין לסמוך על עובי הדנייר, וחובה לבדוק שהגרביים יסתירו לגמרי את צבע בשר הרגל. ואין זה חומרא או הידור אלא חיוב גמור מעיקר הדין!

האזהרה הנ"ל חלה גם על בעלי החנויות לבל יחטיאו את הרבים במכירת הגרביים הנ"ל.

ומכאן תצא הקריאה לכל רב ולכל משפיע לעורר ולהתריע על חומר האיסור וגודל האחריות, וכן מוטלת החובה על האברכים לפקוד דרכי בני ביתם שלא יחטיאו את הרבים.

ובזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל ועתידין להיגאל במהרה בימינו אמן.

באנו על החתום

נסים קרליץ חיים קניבסקי שמואל אויערבאך שמעון בעדני
ר"מ ר"מ ר"מ ר"מ

פסק הלכה של בעל השומר אמונים (בספרו "תקנות והדרכות" פרק נ"ה) "תלך כל אשה בלבוש זאקן (גרביים) שחורים ועבים ואטומים שלא יהא נראה הבשר אפילו כלשהו, ובענין צבע שחור עיין ש"ך (יו"ד סי' קע"ח ס"ק ג')".

פיגול הוא לנו

הגרי"ח זוננפלד ובית דינו: וחלילה ללבוש אנפלאות (גרביים) מנוקבות מעשה רשת אשר הרגל

נראה מתוכם או אנפלאות מגוון עור הגוף כל אלה פיגול הוא לנו אומה קדושה וטהורה מדור דור.

(מתוך קול קורא י"א אייר תרפ"ח, מובא אחר הקריאה לחיוב ההליכה במלבושים ארוכים עד הקצה האחרון היותר אפשר, עיין בצדו השני של העלון)

הגרביים של כזבי המרשעת

הריא"ז מרגליות: בזמן האחרון שפשתה המספחת של הגרביים של כזבי המרשעת שמראיהן כעין מראה בשר, וישנן קלי דעת מחבלים כרם ה' ששואלים מה היא העבירה הזאת לכם כיון שסוף כל סוף עכ"פ הרגל מכוסה, ואף אתה הקהה את שיניהם ועיני האנשים ההם תנקר, ואמור להם כי הוא אביזריהו דגילוי עריות... שאין

לך פריצות גדולה מזו שאפילו מבחוץ נראין כמין בשר מבשרה, ופשוט שהוא בכלל בגדי פרוצות שעוברת עליהם על לאו ובחוקותיהם לא תלכו כמש"ל.

ופשיטא דאסור לבת ישראל לילך חס ושלום באלו הגרביים הטרפיים של כזבי המרשעת, וכל בתי החרושת מזה ותגריהן ותגרי תגריהן וכל המקילין בזה לאנשי ביתם עתידים ליתן את הדין שמכשילים רבים בהם ונקה לא ינקו מדינה של גיהנום."

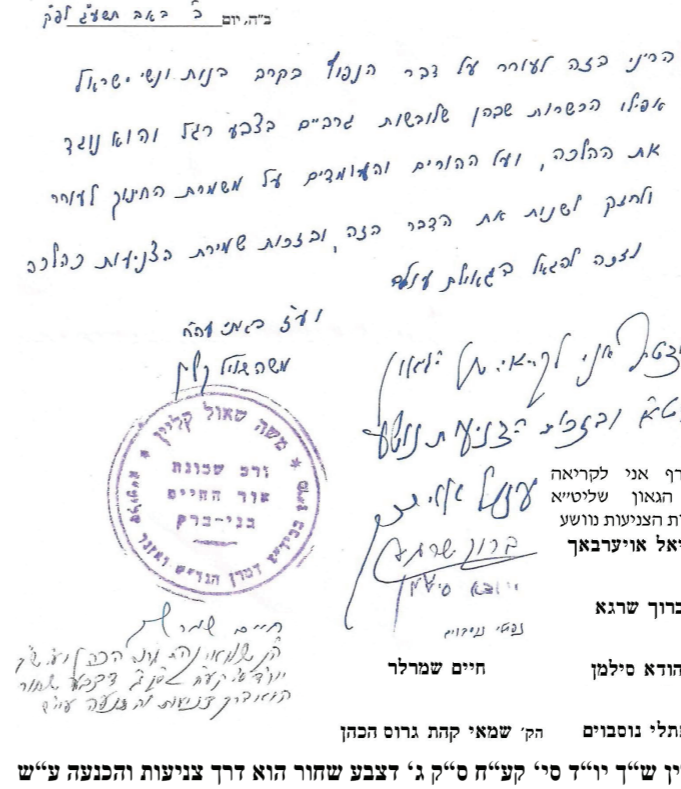
(הערות על "דעת הקדושה" להרמב"ן ס' ו' עמ' קכ"ז)

לקבלת חומר איכותי ומגוון בנושא הצניעות וכן את הקונטרס "בגדי תפארתך"

(העוסק בסוגיית "שוק באשה ערה" ובבירור מקום השוק שזהו החלק שבין הברך לקרסול לכל

הדעות, ואופן הכיסוי הנכון עפ"י מקורות חז"ל) **ולתרומות 02-5810763**

לזיכוי הרבים ניתן לקבל את העלון חינם. טל' 0527-111-333

0527-111-333

חובה להקפיד ולהזהיר שלא תהיינה הגרביים בצבע הדומה לגוון עור, וכבר נודעה התפשטות דעתו של מרן הגרי"ח זוננפלד אויערבאך זצוק"ל שיהיה מדינאי שכל אשה חיה בת להישמר מכל גזיני העור הקיימים בעולם משום שכולם שיך תקלה ומכשול

השכחה "ע"י סיוסוקא יסויעו יסעו

הגרר"י דירובסקי: "ולכל הפחות צריך שיהי' אורך השמלה **עד עצם הקרסול** והיינו בערך טפח מן הארץ (כ-8 ס"מ) ואין לקצר מזה השיעור כלל וכלל. ואין להסתכל כלל על נשים אחרות שמקצרות זה השיעור כי בעקבתא דמשיחא מצוי גם בת"ח ויראי שמים שיש להם נשים שאינן צנועות כבנות ישראל הכשירות ואין ללמוד ממנהגן כלל" ועוד כתב שם במקור הקדושה וז"ל: "וראו לכל אחד שיוזהיר הרבה על זה בכיתו ויתקנו את השמלות הקצרות מזה השיעור, ומאחר דהאשה רואה את בעלה שותק בזה הרי נעשה היתר אצלה ולכן עיקר חיוב מוטל על הבעל שימנע את אשתו מלצאת בשמלה קצרה מאורך **עד עצם הקרסול** ולא תכשיל ח"ו לזרע קודש בני אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב והמחטיא את הרבים אין לו חלק לעוה"ב, ולכן לא דבר קטן הוא עונה בזה, ויזהר מאד מאד שיהיו כל בגדיה וכל מעשיה בצניעות..."

(מחניך קדוש" אות ט"ז עמ' ט' - הגר"י דירובסקי היה גאון מופלג בתורה, אשר החפץ חיים וצ"ל הפליג מאד בשבחו ובשבח חיבוריו השונים. ובשנת תרצ"א לבקשת גדולי הדור חיבר קונטרס ברדני הצניעות וקרא שמו "מחניך קדוש")

רבי מנשה קליין: "ולענ"ד גם את הטוב נקבל והלואי שילכו כולם בשמלות ארוכות, ואדרבא לאחר שהם ישנו ה"מאדע" ויחזרו למקורם, אנהנו בשם אלוקינו נלך ונדרוש מהנשים; אם בשעת ה"מאדע" לא היה קשה לכם ללבוש שמלות ארוכות, א"כ למה לא יעשו כן שלא בשעת ה"מאדע", והנשים הצנועות יקבלו מאיתנו, ובמקום שאמרו להאריך אינו רשאי לקצר." (ש"ת "משנה הלכות" חלק י"ב סימן שפ"ז)

הרבי מסלאנים: "והשמלה תהא ארוכה עד העקב דוקא, ואפילו אם יהיו בתי שוקיים (גרביים) גבוהים אסור לילך בשמלה קצרה... ודרך אבותינו שמרנו עד כה לבלתי התערב עם רשעים וקלי הדעת. וכן כתב הרמב"ם (ה' ע"ז פ"א ה"א) להיות מובדל מהגוים במלבושם, ואפילו אם שניהם הולכים בדרכי הצניעות מכוסים, היו מקפידים שיהיה ניכר במלבוש בין יהודי לארמאי. והיום עושים היכר אחר, שבאם הערבים הולכים בבגדים ארוכים בני ישראל הולכים בבגדים קצרים, וזהו שאמרו רז"ל (סנהדרין לב) וכמשפטי הגוים לא עשיתם (יחזקאל ה' ז) היינו לא עשיתם כמנהגייהם הטובים רק כמנהגייהם הרעים". (מאמר מרדכי" מכתב ל"ב) ועוד כתב: "תדעו בני שהסכנה מילדים והילדות שהולכים חשופי שוק וזורע ושינו ממנהג אבותם, הוא יותר סכנה מכל מלחמת שבעים אומות" (מאמר מרדכי" מכתב ל"א)

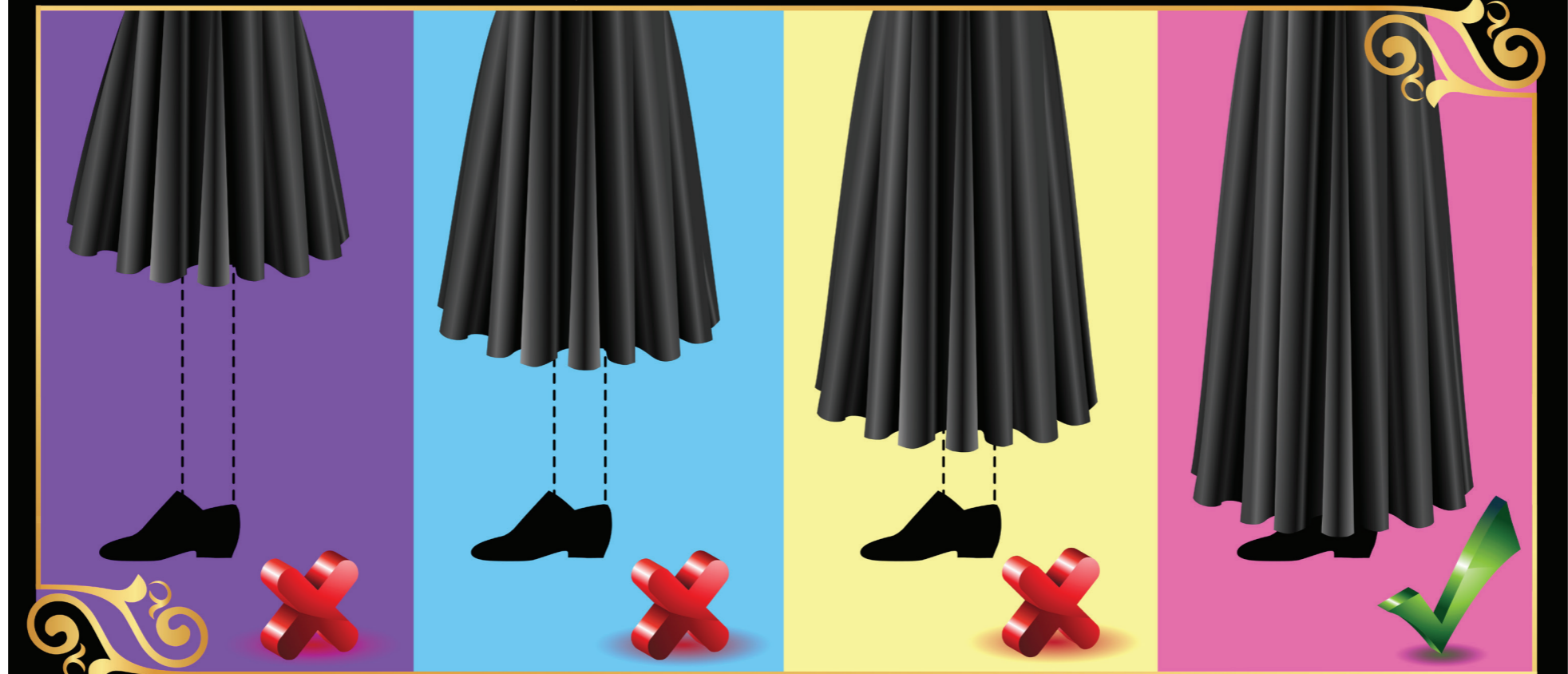
הגר"ח זוננפלד ובית דינו: "כל אשה ישראלית חייבת ע"פ דין תוה"ק ללבוש בגדי צניעות כאשר נהגו בנות ישראל הכשרות מאז ומעולם בלא שום שינוי, דהיינו במלבושים ארוכים עד קצה האחרון היותר אפשר". (כרוז שהתפרסם בירושלים ב"א אייר תרפ"ח)

הגמרא במסכת שבת (צה): "תנא רבי רבי ישמעאל למה משכן דומה, לאשה שמהלכת בשוק ושפוליה מהלכין אחריה", ופרש"י "ושפוליה - שולי בגדיה, כך היתה יריעה של אחריו נגרת בארץ". רואים שדרך הנשים בזמן חז"ל היתה ללכת בשמלה הנגרת על הארץ ממש. והביאור בזה מובא במשנת יוסף להגר"ו ליברמן שליט"א (על אנדרת הש"ס עמ' קיד) "ו"ל כי האשה לרוב צניעותה שלא יתראה ח"ו משהו מהמכוסה, היא עושה **בגדים ארוכים מאד** שנגררים לארץ. כן המשכן לרוב כבודו וקדושתו, ה' צריך להיות הכל מוצנע ומוסתר בתוכו, לבלתי היותו גלוי לעין כל, ולכן היתה היריעה נגרת בארץ". וכך גם כתב החוקני: בביאור עניין אורך היריעות שהוא נעשה "מפני כבוד שכנינה" ורואים מדבריו כי הארכת המלבושים הינה הנהגת כבוד ותפארת. (שמות כו, יב)

היעב"ץ: מביא את הגמרא בעירובין (ק:) בעניין זה שהתרנגול מפיים לתרנגולת ואומר לה "זביננא לידך זיגא דמטו לידך עד כרעידך" (אקנה לך מעיל שמוניע לך **עד לארץ** - רש"י) וביאר בזה "למדנו דרך ארץ מתרנגול... דא"ל זביננא לך זיגא דמטי לידך עד כרעידך. רומז למלבוש של צניעות שכל גופה מתכסה בו". (בסידורו דף קנ"ט בפרק ר' אות ז')

המגיד הירושלמי רבי בן ציון ידלר: כתב בתקנות בית החינוך שיסדר לבנות (בפיקוחו של הגר"ח זוננפלד) "המורות תהיינה מחויבות בחינוך הישן... ויהיה מלובשות במלבושי צניעות וארוכות כאמותינו הקדושות... ואם תבוא אל החדר בלבוש הצופי, אבדה את זכותה בתור מורה..." ועוד נכתב שם בהמשך "הבנות תהיינה מלובשות במלבושי צניעות וארוכות כאמותינו הצנועות" (ספר "בטוב ירושלים" עמ' צד).

דעת גדולי וצדיקי הדורות

בענין אורך השמלה וצורת כיסוי הרגל

רבי יצחק אייזיק רוזנבוים: הנה ידוע שמטבע האנשים לא לאהוב חומרות בכל מה שקשור לקדושה וצניעות, אלא תמיד מחפשים אחר ההיתרים והקולות. והנה לפתע צצה לה חומרא חדשה שכביכול אסור ללבוש שמלות ארוכות, ואת החומרא הזו קיבלו החסידים והחשובים באהבה וברצון, והמון העם ששים ושמהים על חומרא זו ונשתנו כאן סדרי בראשית, וזו הוכחה ברורה שחומרא זו איננה מהתורה הקדושה. וכלשונו הטהור בספרו "הצניעות והישועה": "וזאת אומרת דהומרא זו, אינה חומרת תורתנו הקדושה נגד יצה"ר, רק היא חומרת יצה"ר נגד תורתנו הקדושה רח"ל, וממילא מי שרוצה לקיים רצון הבורא ב"ה, אסור לו להחזיק בחומרא זו, שאינה אלא קולא נוראה רח"ל" (העתיקנו כאן את לשון הגה"ק רבי יצחק אייזיק רוזנבוים וצ"ל מתוך ספרו 'הצניעות והישועה' עמ' ר"ג בשינוי לשון מעט, למען יובנו הדברים בקל).

הבן איש חי: "ובמציאות הננו רואים בעינינו, ונעיין בדעתנו, המלבושים הצנועים הוא הבגד המצניע האשה מכל צדדיה ויעטפה ויכסה מכתפיה **עד עקבי רגליה**". ("חוקי הנשים" פרק יז) וכתב הגר"י שיכניו שליט"א בספרו "בני יעקב" (אה"ע סי' כ"א): "שמעתי שהבן איש חי נשאל בזמנו למה אין הנשים נפקדות כ"כ בילדים, ואמר שכיון שמקודם היו הנשים הולכות עם שמלות **עד עקבם**, וכעת בשביל שקצרו השמלה מעט, גרם הדבר לעקרות או לעיכוב הילודה".

רבי אברהם ענתבי: "ומדרכי הצניעות שיהיו בגדיו של אדם ארוכים וכמו שאמרו (ב"ב ז"ג), וקל וחומר שיהיו בגדיה של האשה ארוכים. וצר לי על דורות הללו שנהגו להיפך, ואפילו חלוק שעל גבי בשרם קצר הרבה וזה פריצות הרבה, וראוי לגעור בהם ולמחות בידם על זה המנהג הרע ולבטלו, ולהזור למנהגם הראשון שיהיה ארוך **עד כפות רגליה**" (ספר "כחמה ומוסר" - בקונטרס דרך הצניעות פ"ג).

בעל התניא: "הבתי שוקיים (הגרביים) עצמן וכן השבכה עשויון רק לצניעות ולא לנוי כלל כי הן במקום צנוע ואין דרכן להיות בגלוי אלא לכסות עליהן למעלה בבגדיה והצעיף על השבכה". ("שרע הרב" סוף סימן ש"א מהדורא בתרא) רואים בדבריו מפורש שלא היה ניתן לראות את הגרביים היות והן היו מכוסות תחת השמלה.

מעלות המידות: "ומדרכי הצניעות שיהיו בגדיו של אדם **ארוכים**". (המעלה התשיעית - מעלת הצניעות)

רבי יצחק אבולעפיא: "וכשהן הולכין מהצר לחצר אחרת דרך רשות הרכים או לשוקים הם מתכסים **מכף רגלם** ועד קדקדן ועד בכלל ברדיד גדול הנקרא צעיף" (ש"ת פני יצחק ח"ו סי' ז')

המהר"ם חגי"ו: "המלבוש שקצר הוא מלבוש מיוחד לפריצים ובעלי אגרוף **והמלבוש ארוך** למלכים ולכל אנשי מידות". (אלה המצות סי' תקמ"ג) וכעין זה כתב **המהרי"ל:** "בגדים קצרים הוא דרך ריקים, הארוכים הוא דרך חשובים". (בליקוטים)

רבי אהרון ראטה: "אשר נקרא אצלינו בשם צניעות היה עוד לפריצות גדול נחשב בימים קצת קודמים, (ובהמשך כתב שענין זה נקרא 'צניעות' רק 'לפי ערך שפלות הגדול של הדור') כמו למשל בימי נעורי לא היה ניכר איזה אשה נושאת בתי שוקיים (גרביים) כי הבגדים היו **ארוכים עד המנעלים**..." (בעל השומר אמונים בספר "תקנות והדרכות" פרק י"א)

רבי שמעון אגסי (תלמיד הבן איש חי): "בצאתה תהיה צנועה ביותר כדרך נשים הצנועות של הדור הקודם שהיו מתעטפות בצעיף **מכף רגלם** עד קדקודם". ("אמרי שמעון" עמ' ר"ג)

הבבא סאלי: "הקפיד מאד על לבושי הנשים שתלכנה בשמלה ארוכה שתכסה את כל גופן, כולל הידים והרגלים **עד העקב**" ("ישראל סבא" הנהגות רבי ישראל אבוהצירא וצ"ל פרק ט, עמ' 88 נכתב ע"י התנ"ר ר' דוד יהודיוף וצ"ל)

המהרי"ד מבעלז: "שנשים לא יגלו את הגרביים כי זה בגד שנעשה לקבל הזיעה והיו כשוקיה ערומים לדברי הב"ח יו"ד סי' ש"מ ובש"ך שם ס"ק כב". ("משנת יעקב" ארח"ע"ח)

רבי עמרם בלוי: "כל המושג בירושלים היה קדושה, לא היה שאלה של פריצות בימים ההם, אמי ע"ה הלכה בשמלה שהגיעה **עד לארץ**, כך גם היה ברור שאחרי". ("משנת רבי עמרם" עמ' 261).

המהרש"א אלפנדרני: "זכורני בימי חורפי כמה שנים ששום אשה מנשי ישראל לא היתה יוצאת כלל לרשות הרבים, ואף בעת הדחק לילך אצל חברתה היתה מתכסית בלבוש בגד שחור כל גופה מראשה **ועד רגליה**" (ש"ת הסבא קדישא ח"א סי' ל"ב כ')